

JYVÄSKYLÄN
SEURAKUNTA

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN

OPAS HAUTAUSJÄRJESTELYIHIN

LÄHEISEN KUOLLESSA

Tieto läheisen kuolemasta pysäyttää. Kuolema aiheuttaa aina surua ja hämmennystä. Samalla on kuitenkin hoidettava monia käytännön asioita ja aloitettava hautajaisjärjestelyt. Vaikka voimia ei tähän aina tuntuisikaan riittävän, auttavat hautajaisjärjestelyt omalla tavallaan kulkemaan vaikean ajan yli.

Tunteet voivat olla myös lämpimiä. Kiitollisuus kaikesta menneestä voi täyttää sydämen. Kristillinen haudan siunaaminen auttaa ymmärtämään, ettei elämä pääty kuolemaan. Hautauksen käytännön järjestelyissä auttaa ja neuvoo seurakunnan hautauspalvelu.

Hautauspalvelussa sovitaan siunaustilaisuuden paikka, ajankohta, siunauksen toimittavat pappi ja kanttori, varataan hautapaikka ja tehdään hautojen hoitoon liittyvät sopimukset.

Jos vainaja haudataan muualle kuin kotikuntansa hautausmaalle, hautapaikkaan ja siunaustilaisuuteen liittyvät järjestelyt hoidetaan kyseisen seurakunnan kanssa.

Omaiset joutuvat asioimaan myös hautaustoimistossa, josta hankitaan mm. arkku ja tarvittaessa uurna.

Hautauslupa

Hautaamisen kannalta välttämätön asiakirja on hautauslupa, joka toimitetaan seurakunnan hautauspalveluun, minkä jälkeen haudaus tai tuhkaus voidaan suorittaa.

Hautapaikka ja hautaamistapa

Jyväskylän seurakunnassa haudaus voidaan toimittaa joko arkku- tai uurnahautauksena. Hautauspalvelut antaa tietoja haudoista ja niiden lunastushinnoista.

Mäntykankaan kappelin yhteydessä on Jyväskylän seudun krematorio.

TUHKAHAUTAUS JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNASSA

Uurnan haudaus

Uurnan laskun ajankohta sovitaan etukäteen hautauspalvelut-toimiston kanssa. Seurakunta siirtää krematoriosta Jyväskylän seurakunnan hautausmaalle haudattavat uurnat. Tuhkauurna voidaan luovuttaa myös omaisille kuittausta vastaan sovittuna aikana.

Uurnanlaskussa ovat yleensä läsnä vain lähimmät omaiset ja seurakunnan puolesta aina vahtimestari.

UURNA VOIDAAN HAUDATA

- **UURNAHAUTAAN,** joka on varsinaisilla uurnahauta-alueilla.
- **ENTISEEN ARKKUHAUTAAN**
- **UURNAHOLVIIN ELI KOLUMBAARIOON** Uurnien oltava lahoamattomia ja säänkestäviä.

• MUISTOLEHTOON

Hautaamisen suorittaa hautausmaan henkilökunta (hautasija on vain seurakunnan tiedossa, uurna ei ole välttämätön).

• SIROTTELUALUEELLE

Omaiset voivat olla halutessaan mukana tuhkan siroittelussa.

• MUISTOLEHTOON JA SIROTTELUALUEILLE

Tuhka haudataan ainoastaan sulan maan aikana. Tuhka säilytetään siihen asti seurakunnan tiloissa. Omaiset voivat tuoda kynttilät ja kukat näiden alueiden yhteismuistomerkeille. Vainajan tiedot voi laittaa seurakunnalta saatavaan laattaan, joka kiinnitetään yhteiseen muistopaateen. Omaiset vastaavat vainajan tietojen kaiverruksesta. Seurakunta kiinnittää laatan sen jälkeen, kun vainaja on haudattu.

• MUUALLE KUIN HAUTAUSMAALLE

Hautaustoimilain mukaan tuhka on vuoden kuluessa sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Tuhkaa ei saa jakaa osiin ja sijoittaa eri paikkoihin. Laki antaa mahdollisuuden tuhkan hautaamiseen myös muualle kuin seurakunnan hau-

tausmaalle. Tuhkan voi haudata omistamalleen kiinteistölle tai sirotella vesistöön. Ennen tuhkan luovuttamista krematoriosta luovutuksen saajan tulee rekisterinpitoa varten ilmoittaa kirjallisesti krematorion ylläpitäjälle tieto siitä, minne vainajan tuhka tullaan sijoittamaan. Sijoituspaikkaan edellytetään omistajan tai haltijan kirjallinen suostumus.

SIUNAUSTILAIUUS

Hautaan siunaus on osa kirkon jumalanpalveluselämää. Kristillisessä haudauksessa vainaja saatetaan viimeiseen lepoon ja Jumalan haltuun, muistetaan vainajaa ja rukoillaan hänen puolestaan, lohdutetaan surevia sekä kerrotaan Kristuksen ylösnousemuksesta ja jälleen näkemisen toivosta. Siunaaminen voidaan toimittaa myös hautausmessun kaavan mukaan. Hautaan siunaamisen ja hautausmessun kaavat ovat virsikirjan liitelehdillä. Siunauskaava on sama hautaustavasta riippumatta: alkusoitto, (virsi), kukat, virsi, siunaus, virsi ja loppusoitto.

Hautaan siunaaminen voi tapahtua siunauskappelissa, hautausmaalla tai kirkossa. Aika sovitaan hautauspalvelussa. Vainajan siunaa yleensä toimitusvuorossa oleva seurakunnan pappi. Omaiset voivat myös esittää toivomuksensa siunaavasta papista. Pappi on yhteydessä omaisiin etukäteen ja yleensä sovitaan myös tapaaminen papin ja lähimpien omaisten kesken.

Siunaustilaisuuden yksityiskohdista ja lauletta-

vista virsistä ja muusta musiikista sovitaan siunauksen toimittavan papin ja kanttorin kanssa. Valitun musiikin tulee soveltua tilaisuuden jumalanpalveluluonteeseen. Kanttorit toteuttavat mielellään omaisten musiikkitoiveita. Kappelien siunaustilaisuuksissa käytetään elävää musiikkia, nauhoitetun musiikin aika on muistotilaisuudessa.

Vanha perinne on, että lähiomaiset asettuvat siunauskappeliin oikealle puolelle eteen ja muut sukulaiset heidän taakseen. Yhteisöjen edustajat, ystävät ja työtoverit sijoittuvat vasemmalle puolelle.

Kappelien henkilökunta antaa pyydettyä ohjeita ja neuvoja.

Kukat ja tervehdykset

Kukat voidaan laskea kirkossa, kappelissa tai arkkuhaudauksessa haudalla. Menettelystä sovitaan papin kanssa etukäteen keskustelussa. Kukat lasketaan joko:

A. tilaisuuden alussa, jolloin toimituksen alku on: alkusoitto, (virsi), kukkien laskeminen, virsi

B. tilaisuuden lopussa: Herran siunauksen ja sitä mahdollisesti seuraavan virren (muun musiikin) jälkeen. Kukkien laskun jälkeen päätös- virsi ja/tai päätösmusiikki.

C. haudalla. Lähimmät omaiset tuovat kukkatervehdyksensä ensin. Omaisten jälkeen seuraavat viralliset edustajat (valtio, kunta, järjestöt) ja lopuksi ystävät, naapurit ja työtoverit. Kukkia laskettaessa on tapana lukea niiden ihmisten ja yhteisöjen nimet, jotka ovat hankkineet kukkalaitteen ja mahdollinen muistolause esimerkiksi Raamatusta tai virsikirjasta. Kukkien laskemisen jälkeen hiljennytään hetkeksi arkun äärelle. Sen jälkeen kumarretaan osanoton ilmaisuna omaisiin päin ja poistutaan arkun ääreltä. Muis-

topuheiden pitäminen ja saapuneiden adressien lukeminen jätetään muistotilaisuuteen. Jos arkkuhaudauksessa kukat on laskettu kirkossa tai kappelissa, ne asetetaan haudalla ilman tarpeetonta viivytystä hautaa peittävän hautakannen päälle. Tällöin muistolauseita ei enää lueta. Kun kukat on haudalla laskettu, saattoväki voi laulaa virren tai pappi johtaa rukouksen. Tämän jälkeen joku läheisistä esittää kutsun mahdolliseen muistotilaisuuteen

Uurnahaudauksessa kukat lasketaan aina kappelissa tai kirkossa. Pappi ja vahtimestari lähtevät omaisten kanssa viemään kukat muistopaadelle tai tulevalle haudalle.

ARKUN KANTAJAT JA SAATTOVÄEN POISTUMINEN

Arkkuhautauksessa pappi antaa saattoväelle kukkien käsittelyä, pukeutumista ja kirkosta poistumista koskevat ohjeet päätösvirren jälkeen ennen päätössoittoa. Kun vainaja haudataan arkkuhautaan, arkku kannetaan päätössoiton aikana kappelista. Kanttori aloittaa päätössoiton, kun kantajat ovat asettuneet arkun luo.

Kantajiksi pyydetään tavallisimmin kuusi sukulaista, työtoveria, naapuria tai ystävää. Hautaus toimisto järjestää kantajat pyynnöstä. Kantajien on hyvä sopia keskenään etukäteen paikoista arkun ympärillä. Perinteen mukaan vainajalle läheisimmät kantajat asettuvat arkun pääpuoleen, toisin sanoen takimmaisiksi. Kantajat ovat päällysvaatteissa, käsineet kädessä ja hattu päässä. Arkun jälkeen saattoon liittyvät lähiomaiset ja sen jälkeen muut hautajaisvieraat. Hautausaatossa pappi kulkee yleensä arkun edellä.

UURNA JA SAATTOVÄEN POISTUMINEN

Kun vainaja tuhkataan, arkku jää siunaustoimituksen jälkeen kappeliin. Uurnahautauksessa ei tarvita kantajia.

Hautaan siunaaminen päättyy tyypillisesti päätösvirteen ja päätössoittoon. Tilaisuuden jälkeen soitetaan päätöskellot. Tämän jälkeen pappi antaa poistumista koskevat ohjeet.

KIRKKOON KUULUMATTOMAN HAUTAUS

Kirkkoon kuulumaton henkilö voidaan siunata hautaan, jos omaiset tai muut vainajan hautauksesta huolehtivat henkilöt sitä pyytävät ja jos siunaamiselle on olemassa muut kirkkojärjestyksen mainitsevat edellytykset. Hautauspalvelussa tulee mainita, että vainaja ei kuulunut kirkkoon. Tällöin omaiset ohjataan keskustelemaan päivystävän papin kanssa. Keskustelussa pyritään selvittämään, onko kirkkojärjestyksen mukaisia edellytyksiä kirkolliselle hautaan siunaamiselle olemassa. Siunausta ei toimiteta, jos vainaja on selvästi ilmaissut tahtovansa toisin tai jos pappi sielunhoidollisessa keskustelussa tai muulla tavoin saamaansa käsityksen perusteella katsoo, ettei kirkolliseen hautaan siunaamiseen ole riittäviä perusteita. Jos vainajan kielteinen kanta on tiedossa, siunausta ei saa toimittaa, vaikka omaiset tätä toivoisivatkin. Viime kädessä päivystävä pappi ratkaisee, voidaanko pyyntöön suostua. Kappelia voidaan käyttää vain kristilisiin hautaan siunaamisiin. Luterilaisten papin toimittamien siunausten lisäksi mahdolli-

sia ovat muiden kristillisten kirkkojen papin toimittamat hautaan siunaamiset.

MUISTOTILAIUUS JA VAINAJAN MUISTAMINEN

Hautauksen jälkeen kokoonnutaan usein muistotilaisuuteen. Muistotilaisuudessa on tavallisesti esillä vainajan kuva ja sen lähellä kukkia sekä kynttilä. Pääsääntöisesti pappi pyydetäessä osallistuu muistotilaisuuteen. Muistotilaisuudessa luetaan adressit. Tilaisuudessa voidaan varata aikaa vapaille muistelusanoilte, puheille ja myös pappi voi tarvittaessa pitää puheen. Tilaisuudessa voidaan laulaa tilaisuuteen sopivia lauluja ja kuunnella vainajalle ja omaisille merkityksellistä musiikkia. Muistotilaisuuden lopussa joku omaisista voi kiittää saattoväkeä mukana olosta ja osanotosta.

Läheisen kuolemasta voidaan ilmoittaa sanomalehdessä. Ennen hautausta julkaistulla ilmoituksella tiedotetaan kuolemasta ja esitetään kutsu siunaustilaisuuteen. Ilmoitus on mahdollista julkaista myös hautauksen jälkeen, jolloin voidaan samalla kiittää osanotosta.

Siunausaikaa varattaessa sovitaan vainajan nimien lukemisesta sunnuntain messussa sekä sanomakellojen soitosta. Vuoden aikana kuolleita muistetaan myös pyhäinpäivänä.

HAUTAJAISTEN JÄLKEEN

Seurakunta laittaa uusille haudoille väliaikaiseksi merkiksi valkoisen puuristin, jossa on vainajan nimi ja hautapaikkaa osoittavat numerot. [Muistomerkkiohjeistus löytyy seurakunnan kotisivuilta.](#)

Omaiset voivat jättää haudan seurakunnan hautainhoitorahaston hoidettavaksi maksua vastaan tai huolehtia itse haudan hoidosta. Haudanhoitosopimukset tehdään hautauspalvelussa. Haudan hoitotilauksen voi tehdä myös seurakunnan kotisivujen kautta. www.jyvaskylanseurakunta.fi

Kolmen kuukauden kuluessa kuolemasta on toimitettava perunkirjoitus. Siihen tarvittavien virkatodistusten ja sukuselvitysten hankkiminen vaatii aikaa, joten toimiin on ryhdyttävä ajoissa. Perunkirjoituksessa ja myöhemmässä perinnönjaossa on varmintä käyttää lakia tuntevia asiantuntijoita. Hautajaisten jälkeen on myös hoidettavana erilaisia eläke- ja vakuutusasioita.

SEURAKUNTA MUKANA SURUSSA

Hautajaisten jälkeen lähimpien omaisten sopeutuminen uuteen elämänvaiheeseen on usein vaikeaa. Tyhjiyden tunne ja kysely kaiken tapahtuneen tarkoituksesta täyttää mielen. Keskustelu toisen ihmisen kanssa yhdessä kysellen ja taakkaa jakaen voi tuoda lohdutusta. Seurakuntamme työntekijät ovat valmiit palvelemaan surevia. Hautaan siunaamisen toimittaneeseen pappiin on mahdollista ottaa yhteyttä hautajaisten jälkeenkin. Jokaisessa alue seurakunnassa on omat pappinsa ja diakoniatyöntekijänsä, joiden kanssa voi keskustella. Seurakunnassa on myös sururyhmiä läheisensä menettäneille.

HAUTAUSMAAT

- A Tikkakosken hautausmaa**
Autiokankaantie 219, 41160 Tikkakoski
Siunaukset toimitetaan
Tikkakosken kirkossa.
- B Mäntykankaan hautausmaa**
Poratie 16, 40320 Jyväskylä
Hautausmaan kappelissa on tilaa 170 henkilölle.
- C Lahjajarjun hautausmaa**
Ukonniementie 2, 40250 Jyväskylä
Hautausmaan kappelissa on tilaa 130 henkilölle.
- D Vanha hautausmaa**
Puistokatu 20, 40200 Jyväskylä
Hautausmaan kappelissa on tilaa 130 henkilölle.

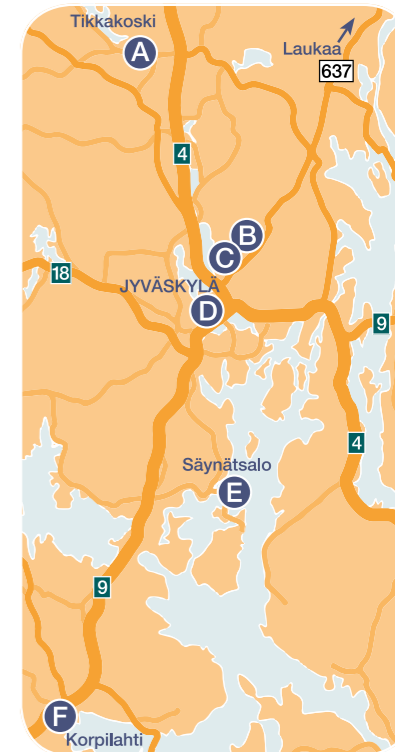
E Säynätsalon hautausmaa

Saarnatie 1, 40900 Säynätsalo
Siunaukset toimitetaan
Säynätsalon kirkossa.

F Korpilahden hautausmaa

Korpiahontie 10, 41800 Korpilahti
Siunaukset toimitetaan
Korpilahden kirkossa

Hautaan siunaamisia voidaan toimittaa myös useimmissa seurakunnan kirkoissa ja seurakuntakeskuksissa.

YHTEYSTIETOJA

HAUTAUSPALVELUT-TOIMISTO

Vapaudenkatu 47, 40100 Jyväskylä
Avoinna ma –pe klo 9–15.00
p. 040 162 3982
jklsrk.hautauspalvelut@evl.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

Tavoitettavissa ma-pe klo 9-15
p. 040 535 2328

JYVÄSKYLÄN KREMATORIO

Kuormaajantie 10, 40320 Jyväskylä

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

SEURAKUNTATOIMISTO

Hautauspalvelut

Käyntiosoite: Vapaudenkatu 47, Jyväskylä

Postiosoite: PL 103, 40101 Jyväskylä

puh. 040 162 3982 • jklsrk.hautauspalvelut@evl.fi